

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัจจุหา

เอกสารทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตึ้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย เป็นราชธานีจนกระทั่งถึงถังสมัยปัจจุบันแสดงว่า การปกครองของไทยได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัยหรือสภาพเหตุการณ์บ้านเมืองมาโดยตลอด ดังเช่นในสมัยสุโขทัยมีการปกครองระบอบราชาธิปไตยแบบฟื้นฟูปกครองลูก สุโขทัยได้รับอิทธิพลจากลักษณะทางการเมืองเช่นรูปแบบความเชื่อที่มาจากลักษณะทางการเมืองอินเดียโบราณ ตามลักษณะนี้ กษัตริย์เปรียบเสมือนพระศิริและพระวิชญาณเป็นเทพเจ้าในศาสนาพื้นเมือง พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจเต็มขาดที่จะปฏิบัติต่อราชภูมิในฐานะลูกหรือกาลก์ได้ ลักษณะเช่นนี้ปรากฏตลอดช่วงปลายสมัยสุโขทัยและสมัยกรุงศรีอยุธยา ช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา มีการปรับปรุงการปกครองครั้งใหญ่ 2 ครั้ง คือ ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายพลเรือน และ ฝ่ายทหาร และในสมัยพระเจ้ากรุงพระกรุดาโปรดเกล้าฯ ให้ฝ่ายทหารปกครองหัวเมืองภาคใต้ ฝ่ายพลเรือนปกครองหัวเมืองภาคเหนือทั้งหมด ลักษณะการปกครองแบบนี้ได้ใช้มาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ก่อนที่จะมีการปรับปรุงการปกครองครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งมีการปฏิรูปการปกครองทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยได้เริ่มเห็นและได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดทางการเมืองการปกครองของตะวันตก ตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของระบบการปกครองแบบต่างๆ ได้เกิดในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 - 5 มา ก และได้ต่อเนื่องมาเรื่อยจนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ 7 ซึ่งเป็นผลให้กลุ่มบุคคลซึ่งเรียกตนเองว่า "คณะราชภูมิ" กระทำการปฏิวัติยึดอำนาจและได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองจากระบอบสมบูรณ์แบบสู่ระบอบประชาธิรัฐ แม้สู่ระบอบประชาธิปไตย

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา นับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ในเมืองของการเมืองการปกครองเปลี่ยนแปลงไป ศัพท์ที่ใช้กันน่าจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เรียกว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของบ้านเมือง มีการปรับปรุงการปกครองของประเทศครั้งใหญ่ และเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบเดิมโดยสืบทอดในสมัยรัชกาลที่ 7 ศัพท์การเมืองการปกครองตลอดจนวิธีการกำหนดศัพท์และการใช้ศัพท์ในช่วงเวลานี้น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาศัพท์การเมืองการปกครองตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาวิัฒนาการศัพท์การเมืองการปกครองในระหว่างรัชกาลที่ 4 - รัชกาลที่ 7 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- เพื่อศึกษาว่าในแต่ละรัชกาลมีการกำหนด และใช้ศัพท์การเมืองการปกครองต่างกันอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

- ศัพท์การเมืองการปกครองในระหว่างรัชกาลที่ 4 - รัชกาลที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลง
- ในแต่ละรัชกาลมีวิธีการกำหนดศัพท์และใช้ศัพท์การเมืองการปกครองต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- ทราบความเข้าใจมากขึ้นของศัพท์การเมืองการปกครองระหว่างสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 7
- ทราบลักษณะการเปลี่ยนแปลงของศัพท์ว่าเป็นไปในลักษณะใด

3. ทราบลักษณะและแนวโน้มของวิภัณนาการศัพท์การเมือง การปกครองระหว่างสมัยรัชกาลที่ 4 ถึง รัชกาลที่ 7
4. เป็นประਯิชน์ต่อการอ่านและการศึกษาวรรณกรรม การเมืองการปกครองในช่วงเวลาดังกล่าว
5. เป็นข้อมูลในการจัดทำพจนานุกรมนิรุกติศาสตร์ภาษาไทยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศัพท์ที่นำมาศึกษาเป็นศัพท์ทางราชการซึ่งได้จากหนังสือราชการ ได้แก่ กฎหมายโดยกราททรงต่างๆที่ประกาศในหนังสือประชุม กฎหมายประจำปี และพระราชบัญญัติ หรือพระราชหัตถเลขา ในรัชกาลที่ 4 ถึง 7 เกี่ยวกับการปกครอง
2. ศัพท์ที่เป็นบรรดาศัพดี และราชทินนามไม่นำมาศึกษา

ขั้นตอนการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมทางอรอรรถค่าลศต์และประวัติศาสตร์
2. เก็บข้อมูลจากเอกสารที่กำหนด
3. วิเคราะห์ข้อมูล
4. เขียนรายงานการวิจัย
5. อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย

**คู่มือการวิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลด้วยการเมือง การปกครองตามคำนิยามว่า คัพท์การเมืองการปกครอง เป็นคัพท์ที่เกี่ยวข้อง แนวความคิดและวิธีการที่ใช้ในการปกครองประเทศ¹ ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บคัพท์การเมืองการปกครองรวมทั้งปริบบที่คัพท์นั้นปรากฏในเอกสาร ตั้งต่อไปนี้

1. ประชุมประกาศครรชกาลที่ 4 พ.ศ.2394 - 2400
2. ประชุมประกาศครรชกาลที่ 4 พ.ศ.2401 - 2404
3. ประชุมประกาศครรชกาลที่ 4 พ.ศ.2405 - 2408
4. ประชุมประกาศครรชกาลที่ 4 พ.ศ.2409 - 2411
5. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 5 - 6 จ.ศ. 1213 - 1225
(ร.ศ. 58 - 81)
6. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 7 - 8 จ.ศ. 1225 - 1236
(ร.ศ. 82 - 93)
7. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 9-10 จ.ศ. 1237 - 1247
(ร.ศ. 94 - 104)
8. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 11-12 จ.ศ. 1248 - 1252
(ร.ศ. 105 - 109)
9. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 13-14 ร.ศ. 110 - 113
(พ.ศ. 2434 - 2437)
10. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 15-16 ร.ศ. 114 - 117
(พ.ศ. 2438 - 2441)
11. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 17- 8 ร.ศ. 118 - 121
(พ.ศ. 2442 - 2445)

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. เอกสารการเมืองการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

12. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 19-20 พ.ศ.122 - 124
(พ.ศ.2446 - 2448)
13. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 21-22 พ.ศ.125 - 127
(พ.ศ.2449 - 2451)
14. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 23-24 พ.ศ.128 - 130
(พ.ศ.2452 - 2454)
15. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 25-26 พ.ศ.2455 - 2456
(ร.ศ. 131 - 132)
16. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 27-28 พ.ศ.2457 - 2458
(ร.ศ.133 - 134)
17. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 29-30 พ.ศ.2459 - 2460
(ร.ศ.135 - 136)
18. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 31-32 พ.ศ.2461 - 2462
(ร.ศ.137 - 138)
19. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 33-34 พ.ศ.2463 - 2464
(ร.ศ.139 - 140)
20. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 35-36 พ.ศ.2465 - 2466
(ร.ศ.141 - 142)
21. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 37-38 พ.ศ.2467 - 2468
(ร.ศ.143 - 144)
22. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 39-40 พ.ศ.2469 - 2470
23. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 41-42 พ.ศ.2471 - 2472
24. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 43-44 พ.ศ.2473 - 2474
25. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 45 พ.ศ. 2475
26. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่ม 47 พ.ศ. 2476
27. พระราชทัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
28. ประชุมพระราชทัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 1 ระหว่าง
พุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453
29. ประชุมพระราชทัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 2 ระหว่าง
พุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453

30. ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 3 (ตอนที่ 1) ระหว่างพุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453
31. ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 3 (ตอนที่ 2) ระหว่างพุทธศักราช 2434 ถึงพุทธศักราช 2453
32. ประชุมพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงบริหารราชการแผ่นดิน ภาคที่ 4 พระราชทานสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนนาดีกรายทรงมหาดไทย พระราชทานเจ้าพระยาภาณุวงศ์มหามหาไกษรบดี เสนนาดีจตุลอดมภารมท่า
33. พระราชดำรัสตอบความเห็นของผู้ที่จะให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง จ.ศ. 1247¹
34. พระบรมราชาธิบิายว่าด้วยความสามัคคี²
35. จดหมายเหตุรายวันในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
36. หัวข้อกฎหมายนานาประเทศแผนกคดีเมือง พระราชนิพนธ์ ในรัชกาลที่ 6
37. ลักษณะอย่าง พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
38. โคลนติดล้อ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
39. ความเห็นเอกสาร พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
40. ความเป็นชาติโดยแท้ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ชัยอนันต์ สุมทราณิช และขัดติยา กรรมสูตร. เอกสารการเมืองการปกครองของไทย พ.ศ. 2417-2477. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพิมพ์, 2513. หน้า 76 - 81.
2. เรื่องเดียวกัน. หน้า 159 - 169.
3. เรื่องเดียวกัน หน้า 378 - 406
4. เรื่องเดียวกัน หน้า 209 - 211

41. เมืองไทยจังตีนเด็ด พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
42. ธรรมนูญลักษณะปีกครองนครภูนาลา พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
43. กฎฐานีโยปการ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6
44. สุปรวมพระราชบันทึกของพระบาทสมเด็จพระปกาเกล้าเจ้าอยู่หัวก่อนการสละราชสมบัติ^๓
45. ประกาศคดราชภูรี^๔

คัพท์การเมืองที่เก็บได้จากเอกสารข้างต้นมีจำนวน 180 คำ ผู้วิจัยนำเสนอคัพท์เหล่านี้มาตรวจสอบกับคัพท์ในสารานุกรมการปักครอง (2525) ซึ่งรวมรวมคัพท์การเมืองการปักครองตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 ถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยตรวจเฉพาะคัพท์ระหว่างรัชกาลที่ 4 - 7 และพบว่ามีคัพท์บางคำที่ไม่ได้เก็บข้อมูลมา จึงได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติม ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างนิยามของคัพท์ การเมืองการปักครองขึ้นใหม่ เนื่องจากพบว่ามีคัพท์บางคำซึ่งไม่ปรากฏในสารานุกรมการปักครอง เช่น ชื่อกรายทรงต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยแย่งใจว่าเป็นคัพท์ การเมืองการปักครอง จึงเก็บไว้ศึกษา คำนิยามที่สร้างใหม่เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มข้อมูล ได้แก่

คัพท์การเมืองการปักครอง หมายถึง คัพท์ที่ว่าด้วย แนวความคิด ระบบครอบจักรภพที่ใช้ในการปักครองประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ได้แก่ บริหาร ตุลาการ และ นิติบัญญัติ

1. ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

1.1 บุคคล

1.1.1 ผู้ปักครอง

1.1.1.1 ผู้ปักครองส่วนกลาง

1.1.1.2 ผู้ปักครองส่วนภูมิภาค

1.1.2 ผู้ถูกปักครอง

1.2 หน่วยงาน

1.2.1 หน่วยงานส่วนกลาง

1.2.2 หน่วยงานส่วนภูมิภาค

- 1.3 หลักการและวิธีการ
 - 1.3.1 ระบบการปกครอง
 - 1.3.2 กฎหมายในการปกครอง
 - 1.3.3 หนังสือทางราชการ
 - ก. สิ่งที่ใช้เป็นหลักฐาน
 - ข. สิ่งที่เจ้าหน้าที่ใช้ติดต่อกัน
 - 1.3.4 สิ่งที่รัฐเก็บจากประชาชน
 - 1.3.5 ลักษณะงานของประชาชน
2. ฝ่ายนิติบัญญัติ
 - 2.1 บุคคล
 - 2.2 หน่วยงาน
 - 2.3 วิธีการ
3. ฝ่ายคุ้มครอง
 - 3.1 บุคคล
 - 3.2 หน่วยงาน
 - 3.3 หนังสือราชการ

2. วิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ศึกษาความหมายของคัพท์แต่ละคำจากบริบทของคำ^๑ และจากสารานุกรมการเมืองการปกครอง อักษราระหว่างศรับท์หมวดปัจจุบัน ภาษาอังกฤษ

2.2 วิเคราะห์ลักษณะของคัพท์โดยดูรูปคัพท์และโครงสร้างของคัพท์^๒

2.3 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคัพท์ว่าคัพท์ใดมีการเปลี่ยนเสียงหรือเปลี่ยนความหมายหรือไม่^๓

-
1. คุณลักษณะในบทที่ 3
 2. คุณลักษณะในบทที่ 4
 3. คุณลักษณะในบทที่ 4

นิยามของคัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย

การเมืองการปกครอง หมายถึง แนวความคิด ระบบตลอดจน
วิธีการที่ใช้ในการปกครองประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ได้แก่ บริหาร
ตุลาการ และ นิตินัยัญต์

ริบบันการคัพท์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปคัพท์ เสี่ยงหรือ^{เสี่ยง}
ความหมายของคัพท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย เป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ และการรับคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงความหมาย

คุชชีพร ชำนินโกรคานต์^๑ ปราณี กุลละวณิชย์^๒
วิจิตร แสงผลลิท^๓ วิไลวรรณ ชนิชฐานันท์^๔ ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำไว้ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงความหมาย (Semantic Change) ได้แก่
ก. ความหมายแคนบเข้า คำที่มีความหมายแคนบเข้า ได้แก่ คำซึ่งสมัยนี้คงความหมายกว้าง ต่อมาเปลี่ยนไปมีความหมายเฉพาะเจาะจงขึ้น หรือคำซึ่งสมัยหนึ่งเคยมีหลายความหมาย ต่อมาเปลี่ยนไปมีความหมายน้อยลง หรือหมายถึงคำซึ่งสมัยนี้คงความหมายไว้ ต่อมาเปลี่ยนไปปรับให้แคนกว้าง

1. คุชชีพร ชำนินโกรคานต์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา" ใน ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและภาษาไทยเปรียบเทียบ. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. หน้า 12 - 72.

2. ปราณี กุลละวณิชย์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย ๓ หน่วยที่ ๗ - ๑๕. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. หน้า 369 - 438.

3. วิจิตร แสงผลลิท. ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศที่มีอยู่ในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ออเดียนสโตร์, 2524. หน้า 6 - 31.

4. วิไลวรรณ ชนิชฐานันท์, "ภาษากับการเปลี่ยนแปลง" ใน ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519. หน้า 117 - 133.

ข. ความหมายกว้างออก คำซึ่งสมัยนิ่งเคยมีความหมายเฉพาะเจาะจง ต่อมาเปลี่ยนไปมีความหมายกว้าง หรือหมายถึงคำซึ่งสมัยนิ่งเคยมีความหมายเดียว ต่อมาเปลี่ยนไปมีความหมายมากขึ้น หมายถึงคำซึ่งสมัยนิ่งปรากฏในปรินทแคบต่อมาเปลี่ยนไปปรากฏในปรินทที่กว้างกว่าเดิม

ค. ความหมายย้ายที่ ได้แก่ คำซึ่งสมัยนิ่งเคยมีความหมายอย่างหนึ่ง ต่อมาเปลี่ยนไปมีความหมายเป็นอย่างอื่น

ง. ความหมายเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น (Amelioration) ความหมายของคำเดิมมีความหมายธรรมดายิ่งหรือล้อไปในทางลบ แต่ต่อมาความหมายกลับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น

จ. ความหมายเปลี่ยนไปในทางลบ (Pejoration) ความหมายเดิมธรรมดายิ่ง แต่กลับเปลี่ยนไปมีความหมายในทางลบ

การรับคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทยหรือการยืมคำ

คุณภูพ ช้านิโกรคานต์^๑ ปราดี กุลละวณิชย์^๒ ประยูร ทรงศิลป์^๓ วิจิตรา แสงผลลักษ์^๔ ได้กล่าวถึงการรับคำภาษาต่างประเทศ หรือการยืมคำ ดังนี้

1. คุณภูพ ช้านิโกรคานต์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา" ใน ภาษาศาสตร์ เกิงประวัติและภาษาไทยเปรียบเทียบ. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. หน้า 12 - 72.

2. ประยูร ทรงศิลป์. การเปลี่ยนแปลงของภาษา : คำยืมในภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุฑานุรี, 2526. หน้า 37-84.

3. ปราดี กุลละวณิชย์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย ๓ หน่วยที่ 7 - 15. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช. หน้า 369 - 438.

4. วิจิตรา แสงผลลักษ์. ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศที่มีอยู่ในภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2524. หน้า 6 - 31.

การรับคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีวิธีการ ดังนี้

1. การทับศัพท์ คำภาษาต่างประเทศล้วนใหญ่ที่ไทยรับเข้ามาใช้มักมีวิธีการทับศัพท์โดยพยายามออกเสียงคำศัพท์ที่ยืนหนา ให้ใกล้เคียงกับของเดิม เช่น กวยเตี๋ยว ชีว์ ในกรณีที่ออกเสียงไม่ได้ ก็จะปรับเสียงนี้ให้เป็นเสียงที่มีในภาษาไทย

2. การลากเข้าความ เป็นการเปลี่ยนเสียงของคำเดิมเข้าหาเสียงหรือความหมายที่ตนเองจะเข้าใจและคุ้นเคย ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นกับการรับคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระยะแรก คือ ประมาณรัชกาลที่ ๓ และ ๔

3. การแปลศัพท์ เป็นการยืมความหมายจากภาษาอื่นๆ เข้ามาใช้โดยการแปลความหมายของคำศัพทนั้นๆ ในภาษาเดิม ลักษณะการแปลเป็นการแปลแบบคำต่อคำ และนำมาร่วมเข้าเป็นคำประสม

4. การสร้างคำ คำยืมจากภาษาต่างประเทศนั้น ไทยเราได้นำเอามาปรับปรุงเป็นคำใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ประสมคำ สมานสนธิ เป็นต้น การสร้างคำนี้ ผู้เขียนบางท่าน เช่น ปราดี กุลละวณิชย์ ใช้ว่า บัญญัติศัพท์ใหม่

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงความหมาย และวิธีการรับภาษาต่างประเทศมาใช้ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงความหมาย

ความหมายอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

- ก. ความหมายกว้างออก
- ข. ความหมายแคบเข้า
- ค. ความหมายย้ายที่

วิธีการรับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้

ไทยมีวิธีการรับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ ดังนี้

- ก. ทับศัพท์
- ข. แปลศัพท์
- ค. สร้างคำใหม่โดยวิธีการประสมคำ